

Către: Serghei PUȘCUȚA
Viceprim-ministru, Ministru al Finanțelor

Nr. 37 din 20 martie 2020

Ref.: Examinarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2021 (nr.09/1-06/323 din 18 martie 2020)

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

În primul rând, am vrea să vă aducem sincere mulțumiri pentru respectarea angajamentelor luate în cadrul întrevederii organizate în incinta Ministerului Finanțelor cu membrii AmCham Moldova pe data de 12 februarie curent.

În special, **membrii comunității AmCham au apreciat că proiectul de lege conține prevederi ce vizează plafonarea taxelor locale**. E o măsură ce se cere luată de mult timp ce, prin insistența DVS, ar putea fi, în sfârșit, dusă la bun sfârșit. **Totuși, este nevoie de a revizui cu grijă atât cuantumul maxim stabilit, cât și criteriile de stabilire în dependență de zona de amplasare**. Or, tentația autorităților locale de a opta pentru cota maximă ar putea fi valorificată, în unele cazuri aceasta fiind de o valoare excesivă comparativ cu cele existente la moment (spre exemplu, taxa pentru amenajarea teritoriului în mun. Chișinău este, la moment, de 80 lei/an versus 100 lei/trimestru propusă în proiect) și/sau stabilită într-un mod diferit, mai puțin proporțional (spre exemplu, taxa pentru unitățile comerciale în mun. Chișinău se stabilește, la moment, în dependență de suprafață versus 50 000 lei/trimestru indiferent de suprafață prevăzută în proiect).

De asemenea, membrii comunității AmCham Moldova salută prezența, în proiectul legii, a reglementărilor ce țin **de prelungirea termenului de prezentare a situațiilor financiare individuale, raportului conducerii și raportului auditorului** de la 120 la 150 zile de la ultima zi a perioadei de gestiune (cu excepția entităților de interes public). Totodată, **este nevoie de a aduce claritate** în ceea ce ține de concordanța dintre aceste norme și normele anunțate de DI Prim-ministru în cadrul Consiliului Economic și anume ceea ce ține de anularea obligativității efectuării auditului obligatoriu al situațiilor financiare individuale pentru anul 2019, cu excepția entităților de interes public. Or, în înțelegerea noastră, această ultimă normă ține de o situație de criză și urmează a fi inclusă în lista normelor speciale sau tranzitorii, norma propusă în proiectul legii rămânând intactă, pentru a-și avea efectul și pentru perioadele ulterioare.

Un interes aparte l-a stârnit noul mecanism de calculare și achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Pe de o parte, aceste reglementări au fost salutate și văzute de membri drept naturale în calea stabilirii unui impozit salariat unic (pornind de la similitudinea bazelor de aplicare a impozitului pe venit din salariu și a primelor de asigurare obligatorie de

asistență medicală). **Totuși**, comunitatea de afaceri este îngrijorată de câteva subiecte esențiale care nu și-au găsit reflectare nici în textul legii, nici în nota informativă la aceasta, și anume:

- corelarea dintre modificările propuse și prevederile Codului Muncii. Pornind de la experiența României (care a avut o experiență similară), au existat o serie de probleme în primele faze de implementare a prevederilor similare anume din cauza lipsei de concordanță;
- stabilirea clară a modului în care contribuția, achitată de angajator, va contribui la stagiul de cotizare a angajatului. Or, odată cu fixarea unei cote unice de contribuții sociale achitate de angajator, această legătură între angajat și contribuția individuală ce formează baza de calcul a drepturilor sociale (pensii, indemnizații etc.) dispăre. Se cere o claritate expresă la acest subiect.

De asemenea, urmează a fi aduse în concordanță dările de seamă ce ar urma să fie prezentate de contribuabilii-angajatori (în cazul nostru – IPC18) cu cel puțin 3 luni până la momentul intrării în vigoare a normelor date, pentru a asigura racordarea sistemelor informaționale la noile cerințe.

Un aspect important aici ține și de posibilitatea angajatului de a utiliza dreptul la polița medicală (fără suspendare) pe parcursul unui an, dacă din salariul acestuia a fost reținută o sumă a primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală egală sau mai mare cu prima fixă achitată de alte persoane fizice. Pornind de la situația epidemiologică existentă la moment, înțelegem că acest ultim subiect nu este unul de prioritate majoră, dar am aprecia mult posibilitatea de a reveni asupra acestuia la stabilizarea și ameliorarea situației curente în țară.

Un moment apreciat de comunitatea AmCham îl constituie și **precizările aduse la modul de utilizare a certificatului de rezidență prevăzut în art. 79³ din Codul fiscal**. Astfel, posibilitatea de acceptare a certificatului de rezidență emis pentru o perioadă fiscală și în primele 60 de zile ale perioadei fiscale următoare este un pas important în întâmpinarea mediului de afaceri. **Totuși**, rămân neacoperite câteva situații importante, ceea ce a determinat membrii AmCham Moldova să formuleze o nouă redacție a alin.(2) din articolul citat, conform modului expus în anexă.

A fost apreciată pozitiv și prezentarea calendarului de evoluție a cotelor accizelor pentru următorii 3 ani. **Totuși**, în contextul situației epidemiologice care afectează nu doar oamenii, dar și afacerile în cel mai rău mod, solicităm respectuos examinarea posibilității "înghețării" cotelor accizelor la situația 2020, în special, la pozițiile ce presupun ajustarea normelor fixe la rata inflației.

De altfel, în contextul COVID-19 și a efectelor acestuia asupra modului de organizare a lucrului și a efectelor ce îl are și îl va putea avea asupra activității antreprenoriale și profesionale, venim cu **solicitarea repetată:**

- a) **de a lua în considerație posibilitatea de non-aplicare a sancțiunilor fiscale pentru prezentarea tardivă și/sau achitarea întârziată a dărilor de seamă fiscale** cel puțin până în termen de peste 2 săptămâni de la termenul-limită (10 aprilie).
- b) **de a amâna achitarea impozitului pe venitul aferent primului trimestru al anului 2020**, pentru perioada de până la data de 25 iunie 2020 și pentru persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției.

Pe lângă cele menționate mai sus, membrii AmCham Moldova **au apreciat prezența, în proiectul de lege, a reglementărilor ce vizează schimbarea modalității de alimentare a Fondului de susținere a populației**, măsura propusă fiind una acceptabilă pentru moment.

Merită a fi menționat că în procesul de examinare a proiectului în cadrul Tax Committee au fost identificate **câteva lacune și/sau neconcordanțe redacționale**, care necesită, de asemenea, să fie clarificate/eliminate la Articolul I din proiectul de lege, cum ar fi:

- punctul 14 ”liniuța a cincea va avea următorul cuprins:” nu are continuare, respectiv, urmează a fi completat sau exclusă norma dată;
- punctul 25 intră în vigoare din data publicării, pe când Anexa cu plafoanele maxime intră în vigoare din 01.01.2021, ceea ce ar putea să aducă neclaritate la modul de aplicare ulterior;
- punctul 20, din redacția propusă reiese că nimeni nu este obligat să fie înregistrat în calitate de contribuabil TVA, din cauza utilizării definiției livrărilor impozabile, care la rândul său prevede că așa tip de livrări pot fi făcute numai de un contribuabil al TVA, și nicidecum de companii neplătitoare.

Totodată, **solicităm respectuos examinarea oportunității includerii în proiectul de lege a unor norme extrem de importante perioadei de lucru la distanță ce țin de sistemul E-FACTURA**. Redacția concretă ce se solicită de a fi analizată în sensul suplinirii proiectului de lege se prezintă în anexă.

De asemenea, considerăm extrem de important în această perioadă operarea modificărilor în Legea privind sistemul public de asigurări sociale ce țin de **clarificarea aceluși fapt că angajatorii din agricultură se consideră că desfășoară activitățile stipulate în grupele 01.1-01.6 din CAEM, dacă cel puțin 95% din veniturile operaționale se încadrează în aceste grupe CAEM**. Redacția de modificare se prezintă în anexă.

În final, ne exprimăm speranța că, în contextul incertitudinii modului de evaluare a COVID-19 și incapacității de estimare exacte a efectelor acestuia asupra mediului de afaceri, Ministerul de finanțe va manifesta deschidere în ceea ce ține de examinarea unor măsuri ce se cer în acest sens. De altfel, sperăm la deschidere și pentru a reveni la examinarea ulterioară și a altor prevederi înaintate de comunitatea AmCham prin scrisoarea nr.9 din 4 februarie 2020.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, Policy Manager în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md sau 079269119) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Anexă pe 2 file

Cu respect,

Mila Malairă

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

ANEXĂ

La avizul AmCham Moldova la scrisoarea Ministerului Finanțelor nr.09/1-06/323 din 18 martie 2020

I. Articolul I, pct.5 din proiectul de lege:

La articolul 79³:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, până la data achitării venitului, unul din documentele care certifică rezidența. Se consideră documente care certifică rezidența:

- i) certificatul de rezidență fiscală pe hârtie în original sau copie;
- ii) certificatul de rezidență fiscală în formă electronică;
- iii) documentul care confirmă înregistrarea de stat în țara de rezidență pe hârtie în original sau copie ori în formă electronică;
- iv) extras de pe pagina web a autorității competente din țara de rezidență care confirmă înregistrarea de stat sau rezidența fiscală.

Prezența oricărui din documentele menționate la acest alineat acordă dreptul plătitorului de venituri sa aplice, la data achitării venitului, prevederile tratatului internațional.

Documentul care confirmă rezidența, emis într-o limbă străină, se prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Documentul care atestă rezidența se prezintă pentru fiecare an calendaristic în care se achită venitul, indiferent de numărul, regularitatea plăților și de tipul venitului achitat.

Certificatul de rezidență, emis pentru o perioadă fiscală, este valabil și în primele 60 zile calendaristice ale perioadei fiscale următoare.

Modul de atestare a rezidenței prin intermediul certificatelor prezentate în formă electronică este stabilit de Ministerul Finanțelor.¹”

II. Articolul III din proiectul de lege

1. Articolul 17

În alineatul (3¹), textul “pct. 1.6 din Anexa 1” se substituie prin “pct. 1.5 din Anexa 1”.

2. Anexa 1

În punctul 1.1, textul “cu excepția celor specificate la pct. 1.2, 1.3 și 1.6” se substituie prin “cu excepția celor specificate la pct. 1.2, și 1.5”.

¹ Atragem aici atenția la necesitatea de excludere de la pct.13 din Anexa 7 la ordinul MF 50/15.03.2017 a propoziției “Veridicitatea documentului electronic poate fi verificată pe pagina web a autorității fiscale a statului emitent, sau în lipsa unei astfel de posibilități, conform procedurilor stabilite de Serviciul Fiscal de Stat și autoritatea competentă a statului străin.”, deoarece de multe ori, tehnic, nu se poate verifica veridicitatea certificatului pe site-ul autorității fiscale străine, unde ar trebui să se autentifice și să cunoști parola nerezidentului. Ca alternativă, ar fi fie prevederea unei modalități de verificare a veridicității care să fie posibil de verificat din punct de vedere a plătitorului de venituri, fie aplicarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impuneri pe partea de schimb de informații între autoritățile fiscale, în cazul constatării unor dubii în procesul de control ulterior al veridicității tranzacției.

III. Propunerea ce ține de sistemul E-FACTURA

1. La articolul 102

alin (12) va avea următorul cuprins:

”(12) În cazul în care e-factura ori factura fiscală în formă electronică pentru servicii, precum și factura fiscală pentru energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă și mobilă, servicii comunale, este primită de către cumpărător (beneficiar) până la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală/e-factura respectivă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile, mărfurile menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.

2. Articolul 117¹ se completează cu un alineat nou (14) cu următorul conținut:

”(14) La efectuarea livrărilor de servicii, furnizorii, în cazul utilizării facturii fiscale în forma electronică ori a e-facturii, eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice din data livrării de servicii.”.

Argumentarea detaliată a propunerilor:

Neutilizarea facturilor fiscale electronice (e-factura) este determinată și de neajunsurile din punct de vedere a legislației fiscale. Ca rezultat, ajustările propuse vin pentru eliminarea barierelor legislative pentru utilizarea e-facturilor pe scara largă de către plătitori de TVA. Documentul electronic, comparativ cu documentul pe hârtie, întotdeauna conține data exactă a emiterii documentului, ce înseamnă că documentul electronic poate fi emis numai la data livrării ce și creează incomoditatea în utilizarea e-facturii. Totodată Serviciul Fiscal de Stat poate monitoriza procesul de emiterie a e-facturii din prima secundă și până la anularea acestei dacă este cazul. Ca rezultat, poate fi revizuit termenul de emiterie a e-facturii pentru servicii, ceea ce va aduce economii enorme la cheltuieli de transport legate de prezentarea la cumpărători a facturilor fiscale pentru servicii. Totodată reieșind că se propune posibilitatea eliberării e-facturii în 10 zile calendaristice, se propune și modificarea alin. (12) al art. 102 din Codul fiscal, prin care se dă cumpărătorului dreptul la deducerea sumei TVA cu data livrării, dar nu cu data eliberării e-facturii. Deci dacă e-factura pentru serviciul livrat la data 29 februarie a fost emisă la data de 10 martie, cumpărător poate deduce suma TVA tot în luna februarie, dat fiind faptul că în luna februarie și furnizorul declară aceeași sumă TVA spre plată asigurând, astfel, trasabilitatea și comparabilitatea datelor din documentele primare.